

SPIS TREŚCI

Kazimierz Fedyk, Prof. dr Paweł Nedo 3

I. STUDIA

Danuta Penkala-Gawęcka, Antropologia medyczna i etnomedycyna. Rozwój, stan badań, perspektywy	9
Elżbieta Goździak, Komunikowanie niewerbalne, próba definicji	39
Wojciech Burszta, Z problemów językowe uwarunkowania kultury	57
Michał Buchowski, Spór o racjonalność magii	73
Jan Grad, Obyczaj — system komunikacji symboliczno-kulturowej	91
Jerzy Górecki, Nowe perspektywy etnologii w świetle problemu tzw. sztuk pozalitarnych	121

II. ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Bronisława Kopeczyńska-Jaworska, Problem świadomości etnicznej i narodowej. Metody i osiągnięcia polskiej etnografii	155
Aleksander Posern-Zieliński, Między ksenofobią i akulturacją. Przewodnie idee amerykanizacyjne w Stanach Zjednoczonych okresu liberalnej emigracji	169
Marek Gawęcki, Problemy modernizacji w ujęciu etnologii, ekonomii i geografii społecznej	187
Wojciech Łysiak, Temat „Dzikiego polowania” w folklorze Wielkopolski	201
Tadeusz Łopatkiewicz, Małe formy architektury sakralnej jako przedmiot zainteresowań poznawczych	219

III. PRACE I MATERIAŁY

Jerzy Burchardt, Ludowa wiara w demony w liście Witelona	235
Franciszek Sielicki, Legendy, przypowieści i opowiadania o zjawach na Wilejszczyźnie w okresie międzywojennym	243
Jan Setkiewicz, Babiogórski baba-czarodziej	257
Irena Turnau, Norweskie ubiory ludowe na tle skandynawskim	273
Barbara Baziedich, Współczesne aspekty badań nad strojami ludowymi	283
Kole Simiczijew, Momčilo Zlatanović — godny naśladowca Vuka Karadžicia	295

IV. RECENZJE

Andrzej A. Paluch, Malinowski, 1983 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	305
B. A. Rybakov, Jazyčestvo drevnich Slavjan, 1981 (<i>Alicja Bednarczuk</i>)	309
Josef Lanz, Krippenkunst in Schlesien, 1981 (<i>Stanisław Błaszczak</i>)	312
Andrzej Żaki, Uwagi o archeologii Wyspy Wielkanocnej, 1978/81 (<i>Jan Gruba</i>)	317
Atlas języka i kultury ludowej Wielkopolski, 1979 (<i>Jacek Schmidt</i>)	317
Sozialkultur der Familie, 1982 (<i>Józef Burszta</i>)	321
Toivo Vuorela, Karisaaperinteon sanakirja,, 1979 (<i>Mieczysław Trojan</i>)	323
Vosen'skija i taločnyja pesni, 1981 (<i>Franciszek Sielicki</i>)	324
Zygmunt Łukowski, Historia Syberii, 1981 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	326
Zbigniew Suchar, Na spotkanie z Jenisejem, 1980 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	332
Zygmunt Łukowski, Ludność polska w Rosji 1863 - 1914, 1978 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	332
Thomas Lindsay Baker, Historia najstarszych polskich osad w Ameryce, 1981 (<i>Ryszard Kantor</i>)	335
Kultura skupisk polonijnych. Materiały z sympozjum zorganizowanego przez Bibliotekę Narodową oraz Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, 1980 (<i>Ryszard Kantor</i>)	337
Jan Piekoszewski, Problem Polonii amerykańskiej, 1981 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	339
Józef Samulski, Pamiętnik emigranta polskiego w Kanadzie, t. 1, 1978 (<i>Ryszard Kantor</i>)	342
Wyprcsi na etnografijata i folkloristikata, 1980 (<i>Kole Simiczijew</i>)	343
Obrečki i obreden folklor, 1981 (<i>Kole Simiczijew</i>)	343
Etnološka istraživanja, 1981 (<i>Barbara Bazielič</i>)	349
Ženska oglašlja, 1982 (<i>Barbara Bazielič</i>)	354
Stará dělnická Praha. Život a kultura pražských dělníků 1848 - 1939, 1981 (<i>Dobroslava Wężowicz-Ziółkowska</i>)	357
Franciszek Kotula, Miasteczko na przykładzie Głogowa Małopolskiego i jego sąsiadów. Próba biografii, 1982 (<i>Józef Burszta</i>)	359
Richard Jeřábek s kolektivem, Proměny Jihomoravské vesnice. Namodopisné studie z Brumovic, 1981 (<i>Stanisława Buchowska</i>)	361
Aleksander Luczak, Społeczeństwo i państwo w myśli politycznej ruchu ludowego II Rzeczypospolitej, 1982 (<i>Ryszard Kantor</i>)	364
Wspomnienia o Jędrzeju Cierniak, 1982 (<i>Ryszard Kantor</i>)	367
Franciszek Midura, Sierpecki ośrodek rzeźby ludowej, 1981 (<i>Mariusz Baumann</i>)	368
Tadeusz Chrzanowski, Ksawery Piwocki, Drewno w polskiej architekturze i rzeźbie ludowej, 1981 (<i>Mariusz Baumann</i>)	369
Krzysztof Braun, Materiały do bibliografii kultury regionu łowickiego, 1980 (<i>Tadeusz Gumiński</i>)	370

V. KRONIKA

6000 lat ceramiki na Śląsku (<i>Barbara Bazielič</i>)	373
Biżuteria Północnej Dalmacji (<i>Barbara Bazielič</i>)	378
Wystawa — Ideał? (<i>Janusz Jaskulski</i>)	383
Etnograficzne wystawy czasowe zorganizowane w 1981 r. (<i>Iwona Grzelakowa</i>)	386
Protokół z LVIII Sprawozdawczo-Wyborczego Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, przeprowadzonego w Kaliszu w dniach 10 - 11 września 1982 r. (<i>Jan Pałka</i>)	410

VI IN MEMORIAM

Robert Wildhaber (<i>Józef Burszta</i>)	415
Leopold Schmidt (<i>Edward Pietraszak</i>)	417
Kazimierz Pietkiewicz (<i>Jan Krzysztof Makulski</i>)	419
Bernadr Sychta (<i>Józef Milewski</i>)	422
Bernadr Sychta (<i>Józef Burszta</i>)	431
Władysław Jeż-Jarecki (<i>Jan Krzysztof Makulski</i>)	434
Jan Pluciński (<i>Wanda Jostowa</i>)	436
Stanisław Witkoś (<i>Tadeusz Łopatkiewicz</i>)	440
Stanisław Górny	443

CONTENTS

Kazimierz Fedyk, Prof. dr Paweł Nedo	3
--	---

I. STUDIES

Danuta Penkala-Gawęcka, Medical Anthropology, Ethnomedicine, History, Achievements, Perspectives	9
Elżbieta Goździak, Nonverbal Communication, An Attempt at Definition	39
Wojciech Burszta, Linguistic Conditions of Culture	57
Michał Buchowski, Controversy about Rationality of Magic	73
Jan Grad, Custom, A System of Symbolic and Cultural Communication	91
Jerzy Górecki, New Perspectives of Ethnology and the So-called Unoccidental Art	121

II. ARTICLES AND TREATISES

Bronisława Kopeczyńska-Jaworska, Ethnic and National Consciousness, Methodes and Achievements of Polish Ethnography	155
Aleksander Posern-Zieliński, Between Xenophobia and Acculturation, Main Ideas of Americanization in the United States in the Period of Liberal Immigration	169
Marek Gawęcki, Problems of Modernization, Ethnological, Ekonomical and Socio-geographical Approaches	187
Wojciech Łysiak, The Theme of "Wild Hunting" in Folk Literature of Wielkopolska	201
Tadeusz Łopatkiewicz, Small Forms of Sacral Architecture as a Subject of Cognitive Interests	219

III. PAPERS AND MATERIALS

Jerzy Burchardt, Folk Beliefs in the Demons in the Letter of Witelo	235
Franciszek Sielicki, Legends, Allegories and Tales about Phantoms in Vilnius Region in the Period between the Wars	243
Jan Setkowicz, Flock-Master Sorcerer from Babia Góra	257
Irena Turnau, Norwegian Folk Clothes	273
Barbara Bazielić, Modern Aspects of the Research on Folk Costumes	283
Kole Simiczijew, Momčilo Zlatanović — a Disciple of Vučko Karadžić	295

IV. REVIEWS

Andrzej K. Paluch, Malinowski, 1981 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	305
B. A. Rybakow, Jazyčestvo drevnich Slavjan, 1981 (<i>Alicja Bednarczuk</i>)	309
J. Lanz, Krippenkunst in Schlesien, 1981 (<i>Stanisław Błaszczuk</i>)	312
Andrzej Zak, Uwagi o archeologii Wyspy Wielkanocnej, 1978/81 (<i>Jan Gurba</i>)	317
Atlas języka i kultury ludowej Wielkopolski, 1979 (<i>Jacek Schmidt</i>)	217
Socialkultur der Familie, 1982 (<i>Józef Burszta</i>)	321
Toivo Vuorela, Kansanperinteen sanakirja, 1979 (<i>Mieczysław Trojan</i>)	323
Vosen'skija i talonŋnja pesni, 1981 (<i>Franciszek Sielicki</i>)	324
Zygmunt Łukawski, Historia Syberii, 1981 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	326
Zbigniew Suchar, Na spotkanie z Jenisejem, 1980 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	331
Zygmunt Łukawski, Ludność polska w Rosji 1863 - 1914, 1978 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	332
Thomas L. Baker, Historia najstarszych polskich osad w Ameryce, 1931 (<i>Ryszard Kantor</i>)	335
Kultura skupisk polonijnych. Materiały z Sympozjum zorganizowanego przez Bibliotekę Narodową oraz Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, 1980 (<i>Ryszard Kantor</i>)	337
Jan Piekoszewski, Problemy Polonii amerykańskiej, 1981 (<i>Antoni Kuczyński</i>)	339
Józef Samulski, Pamiętnik emigranta polskiego w Kanadzie, t. 1, 1978 (<i>Ryszard Kantor</i>)	342
Wyprosi na etnografijata i folkloristikata, 1980 (<i>Kole Simiczijew</i>)	343
Obredi i obreden folklor, 1981 (<i>Kole Simiczijew</i>)	346
Etnološka istraživanja, 1981 (<i>Barbara Bazielić</i>)	349
Ženska oglašnja, 1982 (<i>Barbara Bazielić</i>)	354
Stará dělnická Praha. Život a kultura pražských dělníků 1948 - 1939, 1981 (<i>Dobroslawa Węzowicz-Ziółkowska</i>)	357
Franciszek Kotuła, Miasteczko, na przykładzie Głogowa Małopolskiego i jego sąsiadów. Próba biografii, 1982 (<i>Józef Burszta</i>)	359
Richard Jeřábek s kolektivem, Proměny Jiřomoravské vesnice. Narodopisné studie z Brumovic, 1981 (<i>Stanisława Buchowska</i>)	361
Aleksander Luczak, Społeczeństwo i państwo w myśli politycznej ruchu lu- dowego II Rzeczypospolitej, 1982 (<i>Ryszard Kantor</i>)	364
Wspomnienia o Jędrzeju Cierniak, 1982 (<i>Ryszard Kantor</i>)	367
Franciszek Midura, Sierpecki ośrodek rzeźby ludowej, 1981 (<i>Mariusz Baumann</i>)	368
Tadeusz Chrzanowski, Ksawery Piwocki, Drewno w polskiej architekturze i rzeźbie ludowej, 1981 (<i>Mariusz Baumann</i>)	369
Krzysztof Braun, Materiały do bibliografii kultury regionu łowickiego, 1980 (<i>Tadeusz Gumński</i>)	370

V. CRONICLE

6000 years of Silesian Pottery (<i>Barbara Bazieliuch</i>)	373
Jewelry of Northern Dalmatia (<i>Barbara Bazieliuch</i>)	378
An Ideal Exhibition? (<i>Janusz Jaskulski</i>)	383
Temporary Ethnographic Exhibitions Organised in 1981 (<i>Iwona Grzelakowska</i>)	386
Minutes of the Report and Elektorol Meeting of the Delegates of the Polish Ethnological Society, september 10 -111, 1982 in Kalisz (<i>Jan Patka</i>)	410

VI. IN MEMORIAM

Robert Wildhaber (<i>Józef Burszta</i>)	415
Leopold Schmidt (<i>Edward Pietraszek</i>)	417
Kazimierz Pietkiewicz (<i>Jan Krzysztof Makulski</i>)	419
Bernard Sychta (<i>Józef Milewski</i>)	422
Franciszek Kotula (<i>Józef Burszta</i>)	431
Władysław Jeż-Jarecki (<i>Jan Krzysztof Makulski</i>)	434
Jan Pluciński (<i>Wanda Jostowa</i>)	436
Stanisław Witkoś (<i>Tadeusz Łopatkiewicz</i>)	440
Stanisław Górny	443

